

**FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA**

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS APSKATS

2019. gada 1. ceturksnis

SATURS

SATURS	2
BANKU DARBĪBA	3
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA	9
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA	12
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA	14
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA	17
ALTERNATĪVO IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA	19

Apskatā izmantotie tirgus dalībnieku nosaukumu saīsinājumi:

Tirgus dalībnieka nosaukums	Pārskatā izmantotais saīsinājums
Meridian Trade Bank	MTB
Citadele banka	Citadele
Rigensis Bank	Rigensis
PNB Banka	PNB
Signet Bank AS	Signet
Rietumu Banka	RB
Swedbank	Swedbank
PrivatBank	Privatbank
Baltic International Bank	BIB
BlueOrange Bank	BO
Reģionālā investīciju banka	RIB
LPB Bank	LPB
Expobank	Expobank
SEB banka	SEB
SEB Dzīvības apdrošināšanas sabiedrība	SEB dzīvība
CBL Life	CBL Life
Balta	Balta
Baltijas apdrošināšanas nams	BAN
Balcia Insurance SE	Balcia
BTA Baltic Insurance Company	BTA Baltic

Detalizēta statistika par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku darbību pārskata ceturksnī pieejama FKTK mājas lapā:
www.fktk.lv/statistika

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2018	2019.g. 1.cet.	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	15+5	14+6	-
Aktīvu gada pieauguma temps, %	-20.8 (-8.5) ¹	-13.0 (-3.4) ¹	↑
Nebanku noguldījumu gada pieauguma temps, %	-19.6 (-7.2) ¹	-10.3 (-1.2) ¹	↑
Nebanku bruto kredītportfeļa gada pieauguma temps, %	-5.6 (+1.8) ¹	-5.3 (+1.5) ¹	↑
Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī ^{2,3} , %	7.5	7.1	↓
Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī, %	4.0	4.0	-
Uzkrājumu attiecība pret nebanku ienākumus nenesošajiem kredītiem ^{2,3} , %	32.6	32.6	-
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	98.9	94.4	↓
Kapitāla atdeves rādītājs ² , % (ROE)	9.3	11.4	↑
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs ² , % (CIR)	61.4	61.2	↓
1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs ² , % (CET1)	20.3	21.2	↑
Kopējais kapitāla rādītājs ² , % (KKR)	22.3	23.6	↑
Likviditātes seguma rādītājs ² , % (LSR)	265.8	307.3	↑

- Pārskata ceturksnī noslēdzās kopš 2017. gada rudens Baltijas valstīs īstenotā DNB Bank ASA un Nordea Bank AB apvienošanās projekta noslēguma posms.** Tā rezultātā apvienotā banka *Luminor Bank AB* Latvijā un Lietuvā sākot ar 2019. gadu turpināja darboties kā Igaunijas *Luminor Bank AS* filiāles. Ņemot vērā, ka minētās kredītiestādes tirgus daļa banku sektora aktīvos 2018.gada beigās pārsniedza 20%, tās statusa maiņai bija salīdzinoši būtiska ietekme gan uz banku sektora darbības, gan būtiskākajiem (kapitāla un likviditātes) regulējošo prasību izpildes rādītājiem, jo ārvalstu banku filiālēm šie rādītāji nav saistoši.
- Kopējais Latvijas banku sektora aktīvu apmērs turpināja samazināties.** Ja 2018.gadā banku sektora kopējo aktīvu apmēra samazināšanos galvenokārt noteica banku īstenotie riska mazināšanas pasākumi un attiecīgi ārvalstu klientu noguldījumu atlikuma sarukums, tad pārskata ceturksnī to pamatā ietekmēja iepriekš minētās banku sektora strukturālās izmaiņas. Ņemot vērā, ka ārvalstu banku filiāles nav pakļautas likviditātes prasībām, bankas filiāle Latvijā būtiski samazināja likvīdo aktīvu apmēru (pamatā naudas līdzekļu atlikumu centrālajā bankā), nosakot kopējā banku sektora apmēra samazināšanos par 1.8%. Izslēdzot šī faktora ietekmi, kopējais banku sektora aktīvu apmērs saglabājās praktiski nemainīgs.
- Pārskata ceturksnī banku sektora piesaistīto nebanku iekšzemes klientu noguldījumu apmērs turpināja palielināties** (par 173 milj. eiro jeb 1.3%) – tas bija novērojams visās lielākajās klientu kategoriju grupās. Kopumā gan noguldījumu apmērs bija bez būtiskām izmaiņām, jo turpināja samazināties ārvalstu klientu noguldījumu apmērs - par 4.9% jeb 194 milj. eiro (t.sk. no ES valstīm – par 92 milj. eiro, bet ne-ES valstīm – par 102 milj. eiro). Minēto izmaiņu rezultātā noguldījumu ģeogrāfiskajā struktūrā ne-ES valstu noguldījumu īpatsvars aizvien samazinājās (no 9.9% līdz 9.3%).
- Pārskata ceturksnī laikā bija vērojams iekšzemes nebanku klientu kredītportfeļa apjoma nebūtisks pieaugums (par 0.2%).** Iepriekš minēto banku strukturālo izmaiņu ietekmē pārskata ceturksnī iekšzemes nefinanšu sabiedrību kredītportfelis saruka par 4.9% un iekšzemes mājsaimniecību - par 2.0%, savukārt citām finanšu sabiedrībām⁴ izsniegto kredītu atlikums attiecīgi pieauga. Kredītportfeļa pieaugums bija vērojams arī operācijās ar nekustamo īpašumu un mājokļu kredītu segmentā, kur lielu lomu saglabāja valsts atbalsta programma mājokļa iegādei. Savukārt ārvalstu nebanku klientu

¹ Izslēdzot *ABLV Bank AS* ietekmi

² Rādītāji aprēķināti saskaņā ar *The EBA methodological guide* (www.eba.europa.eu)

³ Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm

⁴ Banku uzraudzības individuālajos finanšu pārskatos radniecīgajām finanšu iestādēm izsniegtie kredīti tiek uzskaitīti kā kredīti, kas izsniegti citām finanšu sabiedrībām

kredītportfeļa atlikums ceturkšņa laikā saruka par 5.4%, līdz ar to samazinājās arī kopējais nebanku klientu kredītportfelis (par 0.6%).

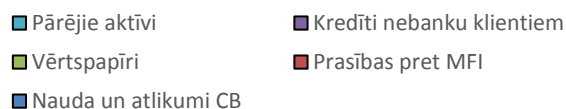
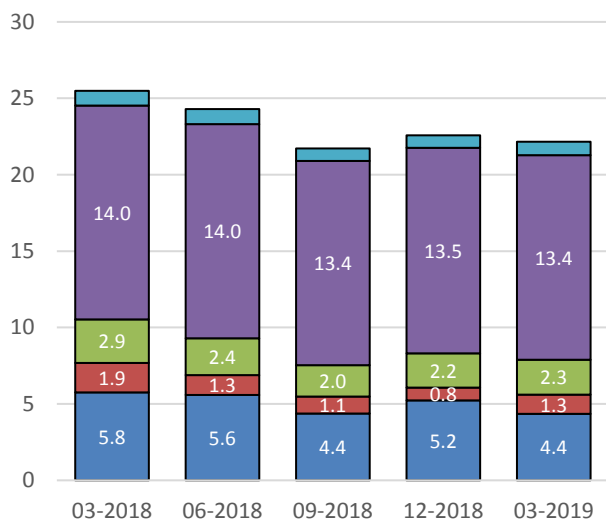
- Ienākumus nenesošo kredītu (INK)⁵ īpatsvars nebanku kredītportfelī turpināja samazināties un pārskata ceturkšņa beigās sasniedza 7.1%.** Kredītportfeļa kvalitātes uzlabojums bija vērojams gan iekšzemes nefinanšu sabiedrību, gan iekšzemes mājsaimniecību segmentā, pārskata ceturkšņa beigās INK īpatsvaram sasniedzot iekšzemes nefinanšu sabiedrību kredītportfelī 5.8%, bet iekšzemes mājsaimniecību kredītportfelī – 4.3% (2018. gada beigās attiecīgi – 6.3% un 4.5%). Savukārt ārvalstu klientu kredītportfelī atsevišķu lielu kredītu saistību nepildīšanas rezultātā vērojama ienākumus nenesošo kredītu īpatsvara palielināšanās līdz 21.7%, tomēr ārvalstu nebanku klientu kredītportfeļa īpatsvars kopējā nebanku klientu portfelī saruka līdz 13.4%.
- Uzkrājumu attiecība pret INK praktiski nav mainījusies un marta beigās joprojām bija 32.6%.** Salīdzinājumam pārējās Ziemeļvalstu reģiona valstīs uzkrājumu attiecība pret INK bija zemāka, attiecīgi EE – 26.7%, LT – 24.6%, FI – 26.7% un DK – 28.1%, savukārt ES vidējais rādītājs bija 45.1%⁶. Lai gan izveidoto uzkrājumu apmērs ieņēmumus nenesošajiem kredītiem samazinājās, strauji saruka arī šādu kredītu apjoms. Mājokļu cenu indeksa stabils pieaugums pēdējo gadu laikā ļāvis bankām nepalielināt izveidoto uzkrājumu apmēru, tajā pašā laikā saglabājot uzkrājumu attiecību pret INK mūsu reģionam atbilstošā riska līmenī, ko apstiprina gan auditētie 2018. gada banku finanšu pārskati, gan banku iekšējie uzkrājumu veidošanas modeļi, kas balstīti uz vēsturiskiem zaudējumu apmēriem (tiek ņemta vērā gan kredītu nodrošinājuma esamība, gan banku prakse nodrošinājuma pārņemšanā). Tajā pašā laikā uzkrājumu un nodrošinājuma kopsumma gandrīz pilnībā sedza INK apjomus, kas ir viens no augstākajiem rādītājiem Vienotā Uzraudzības mehānisma dalībvalstīs.
- 2019. gada 1. ceturksnī banku sektors kopumā darbojās ar peļņu 73.2 milj. eiro apmērā un kapitāla atdeves rādītājs (ROE) marta beigās sasniedza 11.4%** (tādējādi pārsniedzot ES vidējo līmeni 6.5%). Banku sektora pelnītspēja kopumā uzlabojās un vairums banku darbojās ar peļņu, t.sk. 10 bankām ROE bija robežās no 1.8% līdz 19.1%, savukārt četras uz ārvalstu klientiem iepriekš orientētas bankas pārskata ceturksnī beidza ar zaudējumiem (to ROE bija robežās no -18.3% līdz -2.6%).
- Lai gan pelnītspējas attīstība banku sektorā kopumā bija pozitīva, un kopējais sektora izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs (CIR) pārskata ceturksnī uzlabojās, tendences bankām, kuras orientējās uz iekšzemes klientu apkalpošanu, un pārējām bankām saglabājās atšķirīgas.** Uz iekšzemes klientu apkalpošanu orientēto banku pamatdarbības ienākumiem saglabājoties pagājušā gada līmenī, bet izmaksām nedaudz pieaugot (par 1.5%) arī CIR nebūtiski pasliktinājās un pārskata perioda beigās sasniedza 56.4%. Savukārt uz ārvalstu klientu apkalpošanu iepriekš fokusētajās bankās, kas šobrīd īsteno biznesa modeļu maiņu, biznesa apjomu sarukums noteica pamatdarbības ienākumu ievērojamu samazinājumu (par 37%, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu). Ienākumu kritumu šīs bankas pilnībā kompensēja ar būtiskiem izmaksu optimizācijas pasākumiem, kas ļāva tām gada laikā samazināt izdevumus par 41.6%, līdz ar to CIR šajā banku grupā uzlabojās (no 81.2% līdz 75.3%), tomēr joprojām būtiski pārsniedza gan Latvijas banku sektora (61.2%), gan ES vidējo līmeni (64.6%). Ņemot vērā šīs grupas banku īstenoto biznesa modeļu maiņu un jaunu biznesa virzienu attīstīšanu, tālākas izmaksu samazināšanas iespējas var būt ierobežotas, un turpmāka pamatdarbības ienākumu sabalansēšanai ar izdevumiem iespējama kāpinot pamatdarbības ienākumus.
- Banku kapitāla un likviditātes rādītāji saglabājās augstā līmenī.** Minēto strukturālo izmaiņu ietekmē pārskata ceturksnī būtiski samazinājās gan kopējais kapitāla, gan riska svērto aktīvu apmērs (attiecīgi par 437 milj. eiro un par 2573 milj. eiro). Tā rezultātā kopējais kapitāla rādītājs (KKR) uzlabojās no 22.3% līdz 23.7%, savukārt pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs (CET1) - no 20.3% līdz 21.2%. Kopumā kapitāla rādītāji saglabājās nemainīgi augstā līmenī, pārsniedzot ES vidējos rādītājus (KKR – 19.0%, CET1 – 14.7%) un nodrošinot pietiekošas rezerves zaudējumu segšanai. Arī banku sektora vidējais ES harmonizētais likviditātes seguma rādītājs (LSR) minētā faktora ietekmē pieauga un marta beigās sasniedza 307%, t.i. vairāk kā trīs pārsniedzot minimālo prasību (kopš 2018. gada 1. janvāra LSR minimālā prasība ir noteikta 100% apmērā).

⁵ Kredīti, kuru termiņa kavējums pārsniedz 90 dienas un kredīti, kuru termiņš nav kavēts vai kavēts <=90 dienas, bet ir pazīmes par aizņēmēja nespēju pilnā apmērā segt savas saistības (t.i. šaubīgie kredīti).

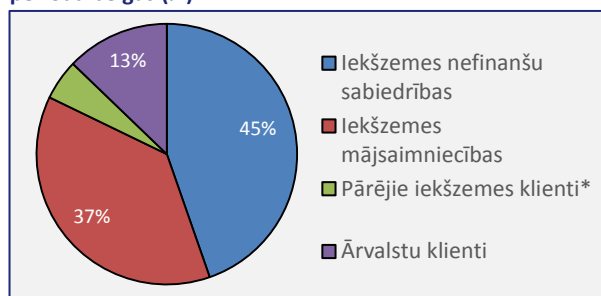
⁶ Šeit un turpmāk ES vidējiem rādītājiem datu avots – EBA Risk Dashboard Q4 2018.

Bilances struktūra un izmaiņas

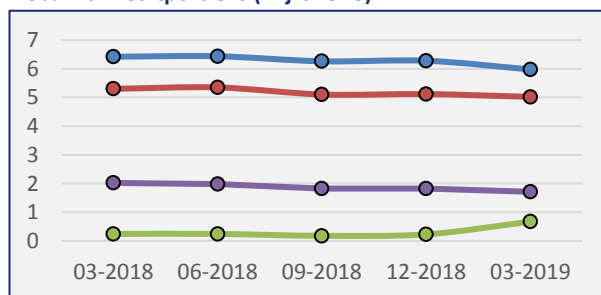
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

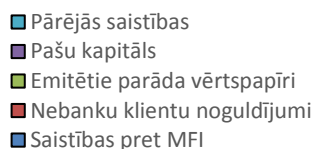
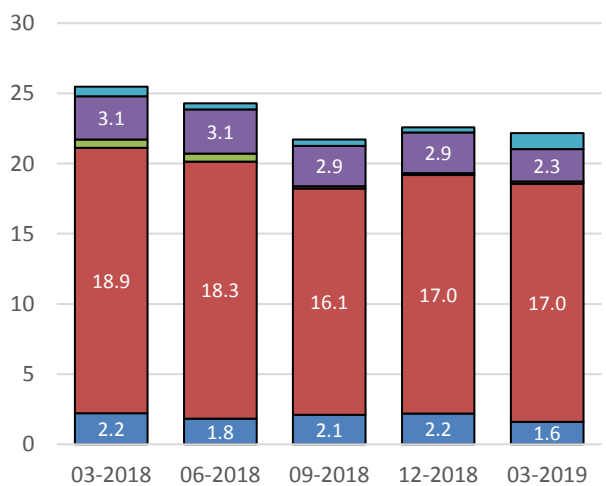
Nebanku kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās (%)

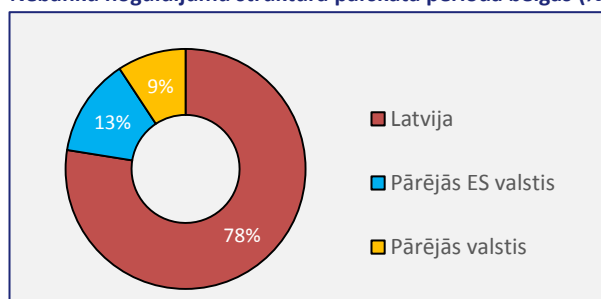
Nebanku kredītportfelis (mljrd. eiro)

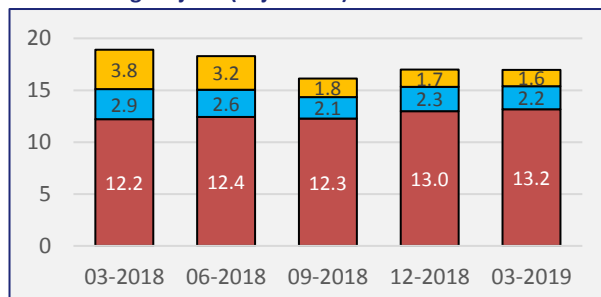
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās (%)

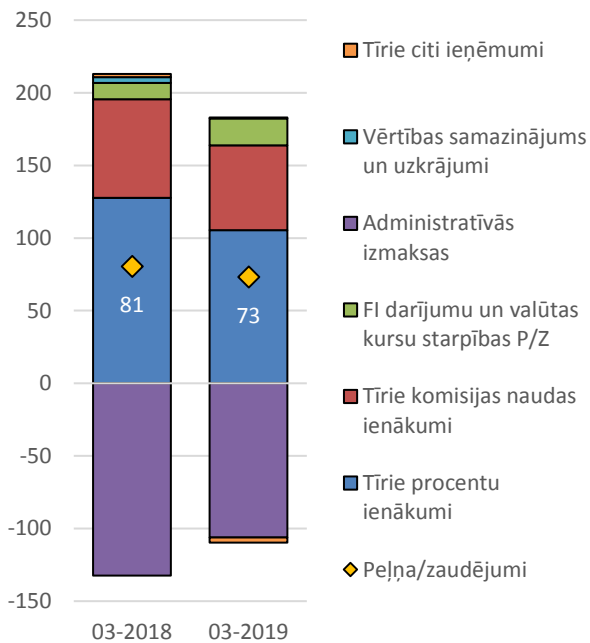
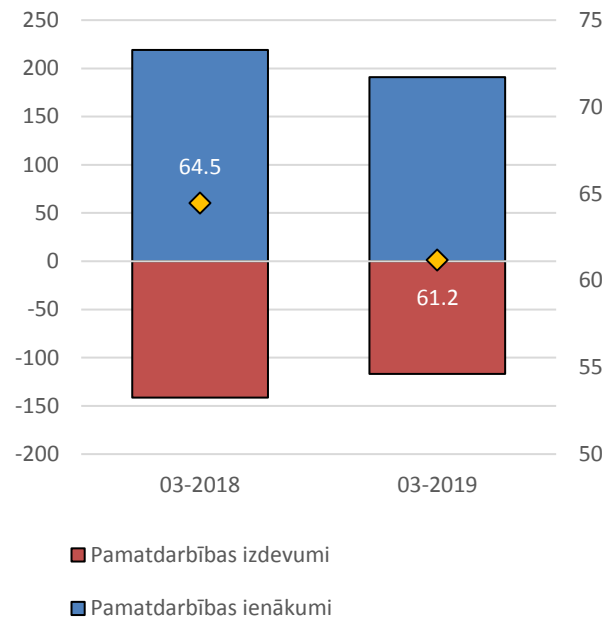
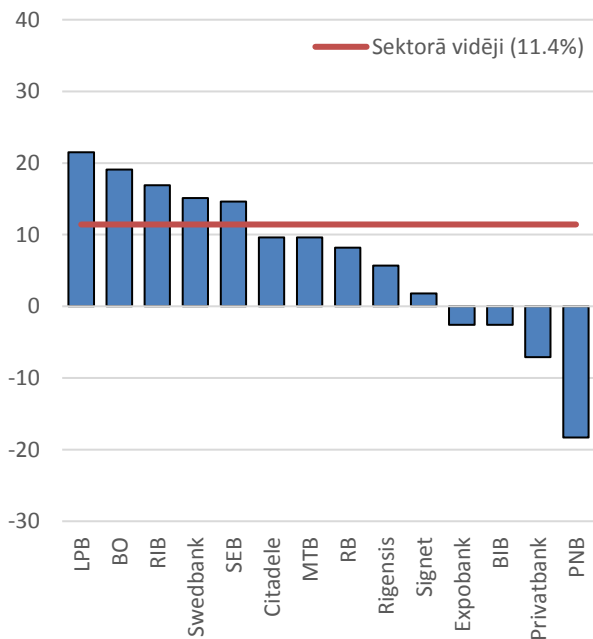
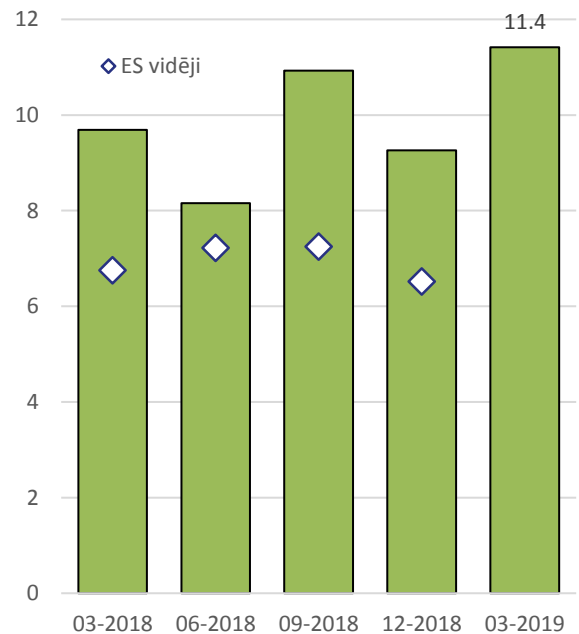

Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)

*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības

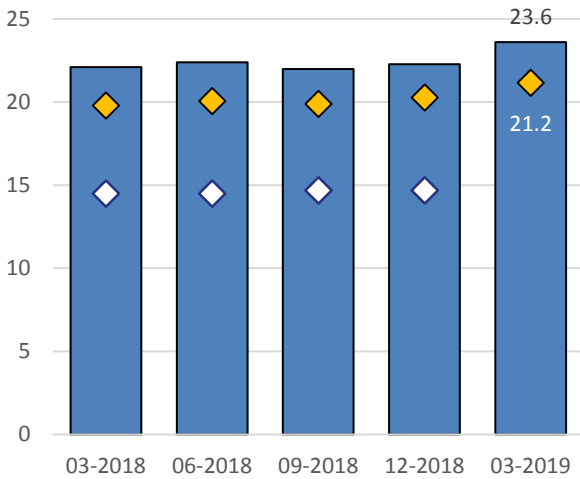
Pelnītspēja

Peļņas struktūra, milj. eiro

Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %

ROE rādītāji pārskata periodā*, %

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

*Datu avots: Banku publiskie ceturkšņa pārskati

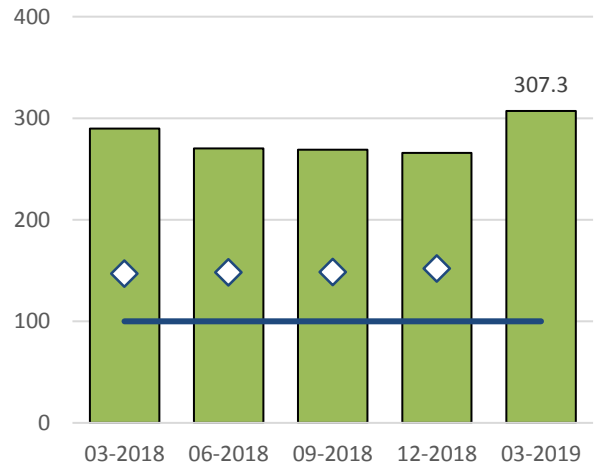
Kapitāla pietiekamība un likviditāte

Kapitāla rādītāji, %

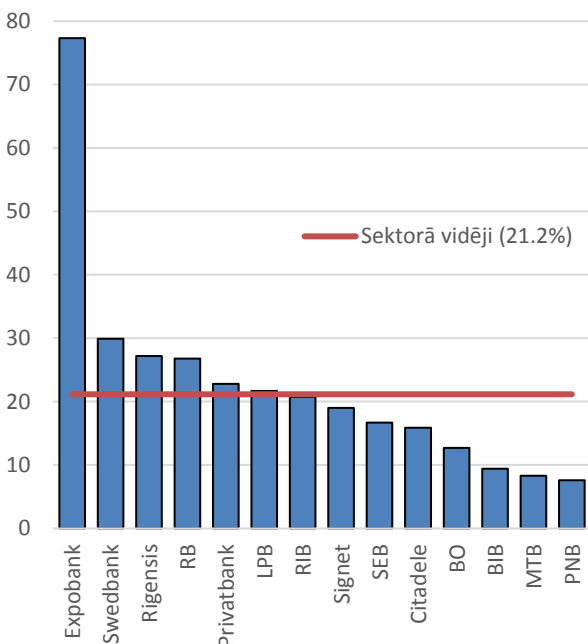
- Kopējais kapitāla rādītājs (%)
- ◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs (%)
- ◇ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs vidēji ES (%)

Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

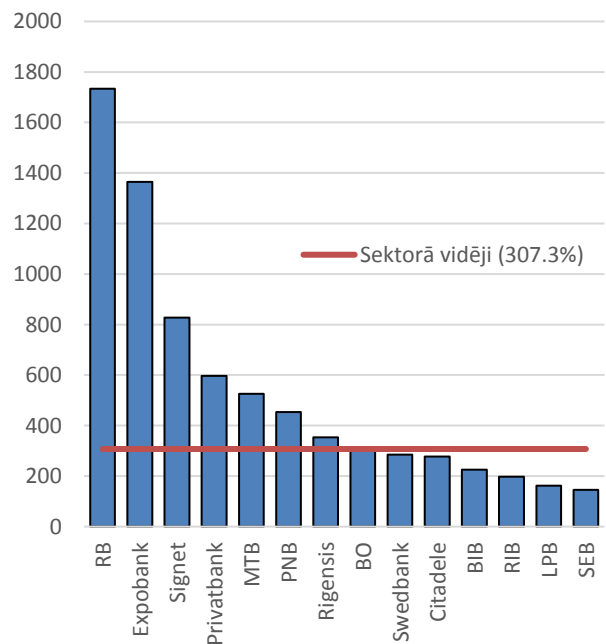

- Minimālā prasība
- ◇ ES vidēji

CET1 rādītāji pārskata perioda beigās*, %

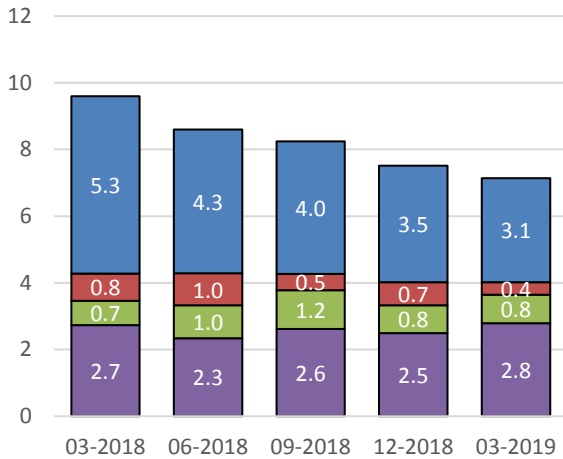
LSR rādītāji pārskata perioda beigās*, %

*Datu avots: Banku publiskie ceturkšņa pārskati

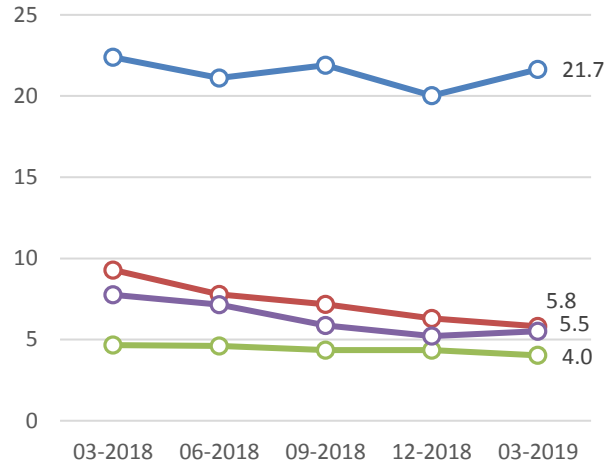
Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

INK struktūra, %

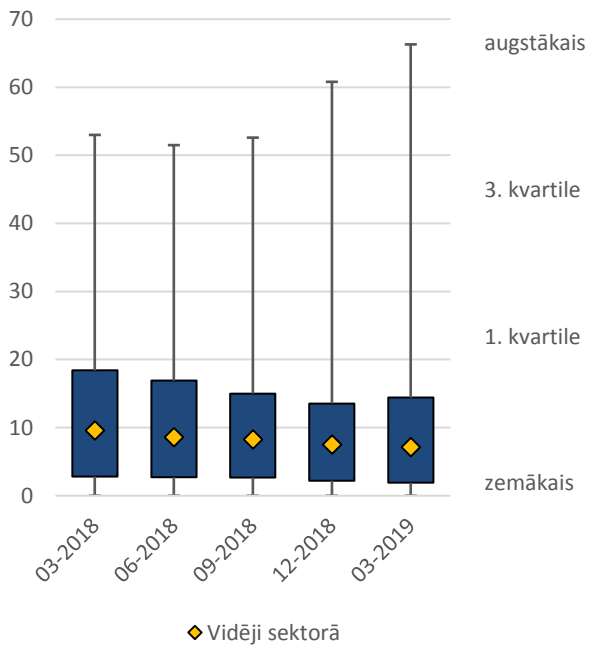
- Šaubīgie (unlikely to pay)
- 90-180 dienas kavētie
- 180 dienas - 1 gads kavētie
- Virš 1 gada kavētie

INK (attiecīgajā segmentā, %)

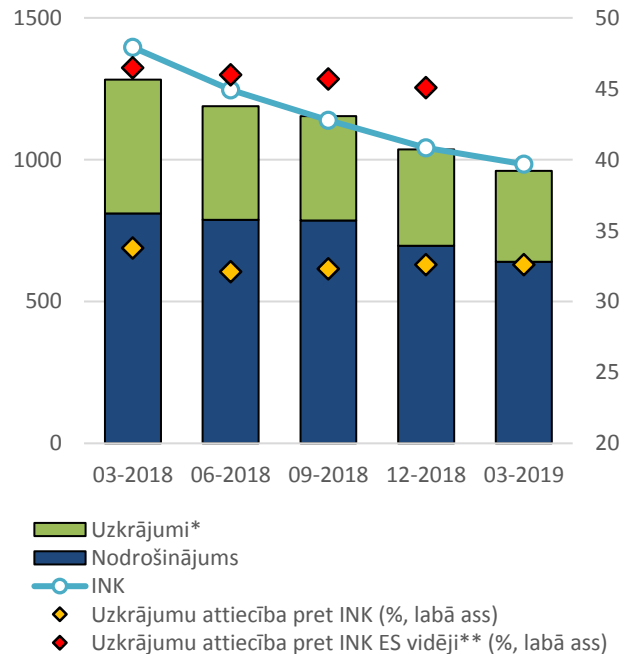

- Ārvalstu nebanku klienti
- Iekšzemes nefinanšu uzņēmumi
- Iekšzemes mājsaimniecības mājokļa iegādei
- Iekšzemes mājsaimniecības pārējie

INK īpatsvara izkliede, %

INK, nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro

- Uzkrājumi*
- Nodrošinājums
- INK
- ◆ Uzkrājumu attiecība pret INK (% labā ass)
- ◆ Uzkrājumu attiecība pret INK ES vidēji** (% labā ass)

* Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem

** Saskaņā ar The EBA methodological guide aprēķināts visam portfelim, ieskaitot prasības pret centrālo banku un kredītiestādēm

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2018	2019.g. 1.cet.	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+11	6+12	↑
Parakstīto bruto prēmiju gada pieauguma temps, %	17.0	2.1	↓
Izmaksāto bruto atlīdzību gada pieauguma temps, %	12.2	17.8	↑
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	12.4	4.8 (19.2) ⁷	↑
Zaudējumu rādītājs, %	66.2	68.0	↑
Izdevumu rādītājs, %	30.4	30.1	↓
Kombinētais rādītājs, %	96.7	98.1	↑
Ieguldījumu atdeve, %	0.4	0.8	↑
Maksāspējas kapitāla prasības izpildes rādītājs, %	129	128	↓

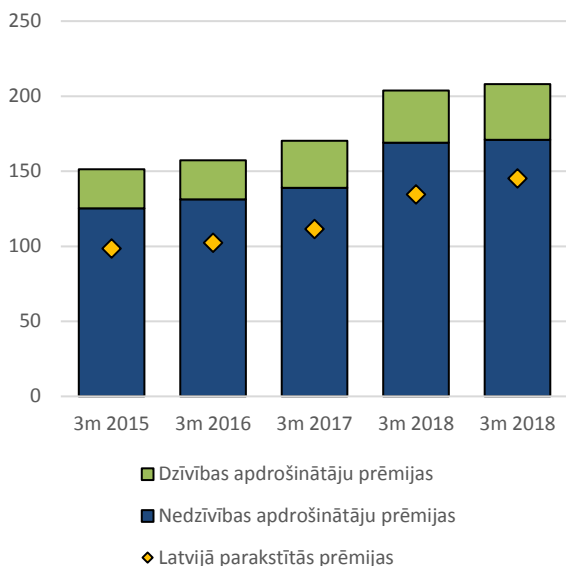
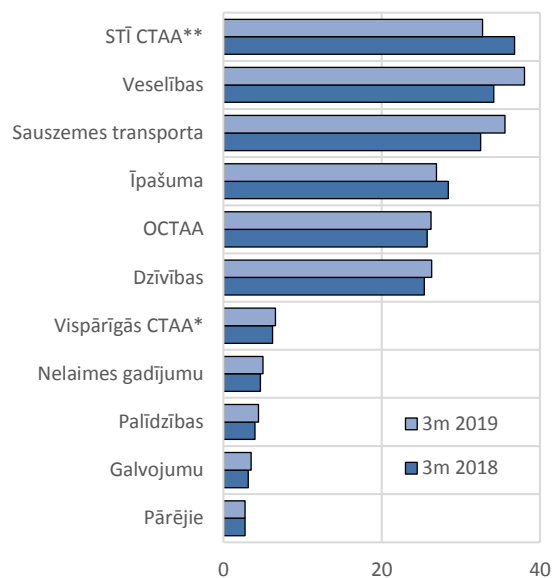
- Pārskata ceturksnī tika izsniegta viena licence** ES dalībvalstu nedzīvības apdrošināšanas filiālei (*Telia Forsakring AB filiāle Latvijā*), bet līdz ceturkšņa beigām darbību vēl neuzsāka.
- Palēninoties ekonomikas izaugsmes tempam arī apdrošinātāju parakstīto bruto prēmiju apmērs pieauga lēnāk.** Kopējais parakstīto bruto prēmiju apmērs 2019. gada 1. ceturksnī pieauga vien par 2.1%, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, sasniedzot 208 milj. eiro. Latvijā parakstītās prēmijas veidoja lielāko daļu - 69.7% un to gada pieauguma temps sasniedza 7.8%, savukārt apdrošinātāju darbība citās Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstīs (galvenokārt Lietuvā, Polijā un Igaunijā) saruka (par 8.9%) nesaasniedzot pat iepriekšējā gada 1. ceturkšņa līmeni.
- Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielākais īpatsvars bija prēmijām par transporta apdrošināšanu** (sauszemes transporta apdrošināšana, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana un OCTAA) sasniedzot 45.4% jeb 94.5 milj. eiro, t.sk. gandrīz visas sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas prēmijas tika parakstītas citās EEZ dalībvalstīs. Savukārt Latvijā nozīmīgākie apdrošināšanas veidi bija veselības apdrošināšana (18%), OCTAA (13%) un dzīvības apdrošināšana (13%).
- Apdrošināšanas sabiedrību pelnītspēja uzlabojās** un kopš gada sākuma tās kopumā nopelnīja 4.8 milj. eiro. Tostarp, dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām peļņu (1.2 milj. eiro) nodrošināja veiksmīgā ieguldījumu darbība, pretstatā pagājušā gada zaudējumiem. Savukārt, nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām peļņa sasniedza 3.6 milj. eiro (galvenokārt nodrošināja pamatdarbības ienākumi).
- Kombinētais rādītājs⁸ pārskata periodā nedaudz pasliktinājās un ceturkšņa beigās sasniedza 98.1%**, t.sk. visām nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām (izņemot vienu) minētais rādītājs bija zem 100%. Kombinētā rādītāja pasliktināšanos galvenokārt ietekmēja vienas sabiedrības strauji augošais piekritušo atlīdzību prasību apjoms.
- Ieguldījumu atdeve pārskata ceturksnī ievērojami uzlabojās** pēc akciju cenu krituma pagājušā gada nogalē. Pozitīvās tendences finanšu tirgos kopš gada sākuma labvēlīgi ietekmēja visas apdrošināšanas sabiedrības un to ienesīgums bija pozitīvs (robežās no 0.3% līdz 2.7%). Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību īstenotā riskantākā ieguldījumu politika (vairāk kā puse ieguldījumu veikti ieguldījumu fondos un akcijās) nodrošināja augstāku ienesīgumu (2.4%), savukārt nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību konservatīvās ieguldījumu politikas (vairāk kā puse ieguldījumu veikti parāda vērtspapīros) rezultātā ienesīgums bija zemāks (0.7%).
- Apdrošināšanas sabiedrību vidējais maksāspējas izpildes rādītājs⁹ (127.8%)** pārskata ceturksnī saglabājās stabili virs prasību minimuma (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), tostarp dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 128.3% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 127.8%.

⁷ Anualizēti

⁸ Kombinētais rādītājs virs 100% norāda uz zaudējumiem no nedzīvības apdrošināšanas darbības (neietverot investīciju ienākumus)

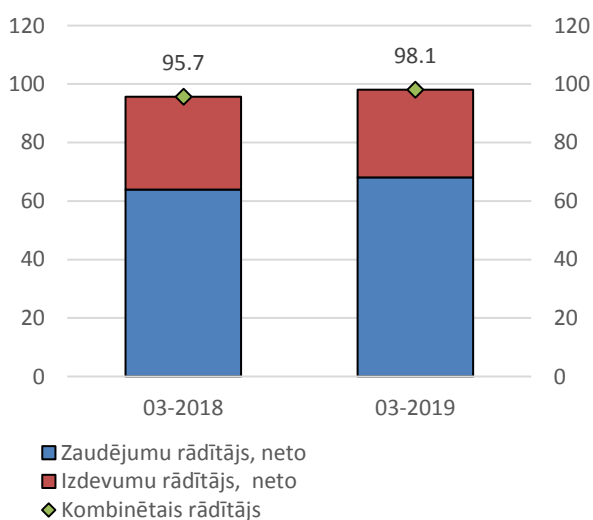
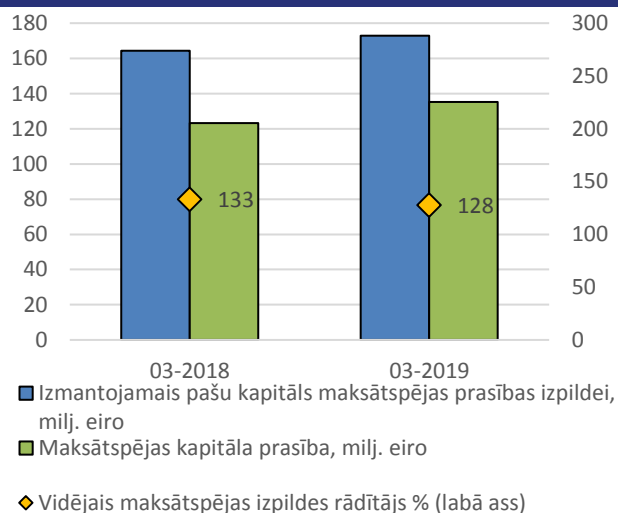
⁹ Raksturo pašu kapitāla atbilstību uz risku novērtēšanu balstītai maksāspējas kapitāla prasībai

Parakstītās prēmijas

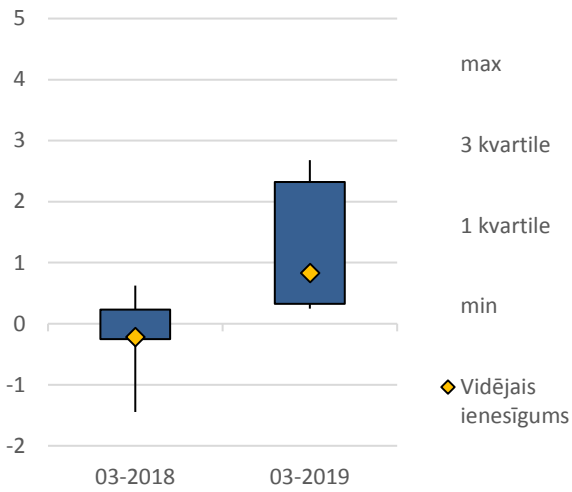
Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas, milj. eiro

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

* Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana **Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

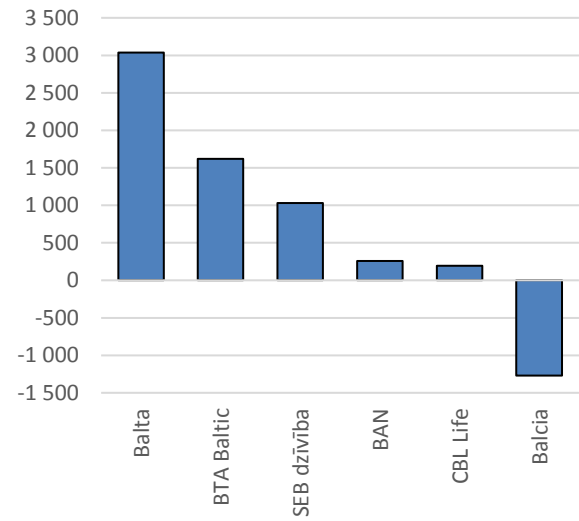
Pelnītspēja un maksātspēja

Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētais rādītājs, %

Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs, %

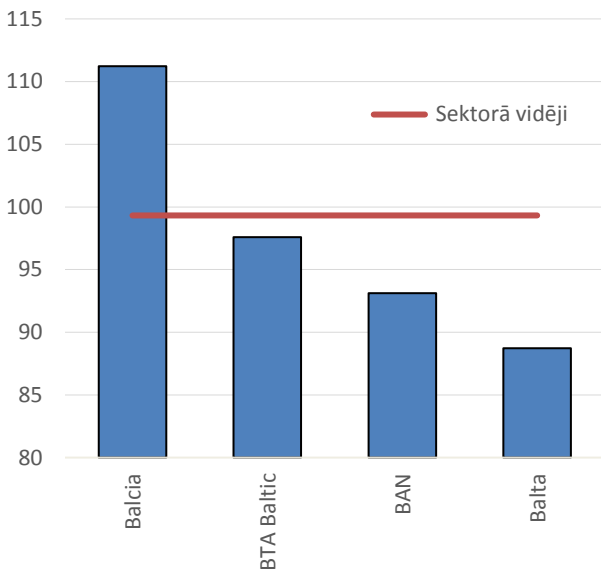
Apdrošināšanas sabiedrību
ieguldījumu ienesīgums, %

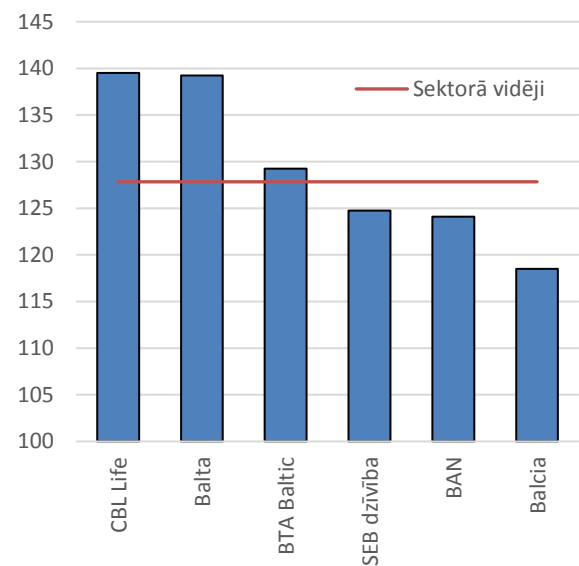
Apdrošināšanas sabiedrību
peļņa/zaudējumi pārskata periodā*, tūkst. eiro

Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību
kombinētais rādītājs pārskata perioda beigās*, %

Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas rādītājs pārskata
perioda beigās*, %

*Datu avots: Apdrošinātāju publiskie ceturkšņa pārskati

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

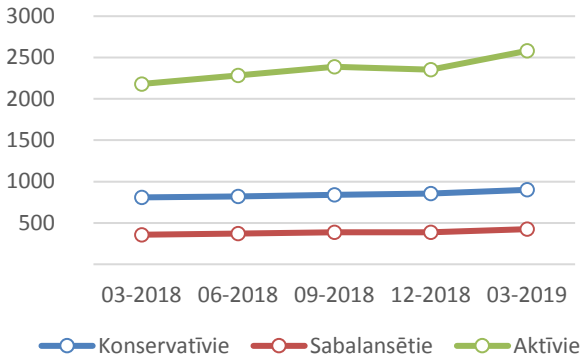
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2018	2019. g. 1.cet.	Izmaiņas
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	8	8	-
Ieguldījumu plānu skaits	29	31	↑
Dalībnieku skaits	1 288 992	1 290 458	↑
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	3.59	3.91	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	-4.1	5.0	↑
Pārvaldīšanas izdevumi, %	0.62	0.47	↓

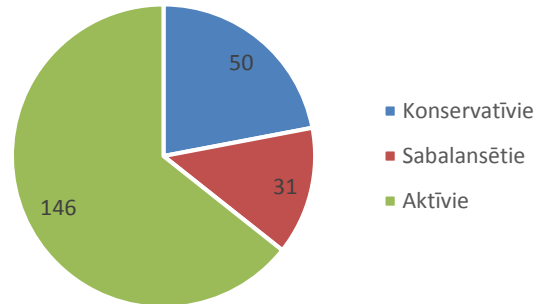
- Pārskata ceturksnī darbību uzsāka 2 jauni ieguldījumu plāni ar dzīvescikla ieguldījumu stratēģiju.** Šie plāni darbības sākumā paredz aktīvāku ieguldījumu stratēģiju, kas līdz ar klientu vecuma izmaiņām vēlāk kļūst konservatīvāka. Tādējādi ieguldītājiem tiek piedāvātas plašākas ieguldījumu izvēles iespējas un iespēja ilgtermiņā nopelnīt vairāk.
- Turpināja pieaugt uzkrātais pensiju kapitāls,** marta beigās sasniedzot 3.91 mljrd. eiro. Kopš gada sākuma ieguldījumu plānos uzkrātais pensiju kapitāls pieauga par 8.6% jeb 310.6 milj. eiro. No visām jaunajām iemaksām 64% tika veiktas aktīvajos plānos un 22% – konservatīvajos plānos.
- Visi ieguldījumu plāni pārskata ceturksnī darbojās ar pozitīvu ienesīgumu un to rezultāti atspoguļoja finanšu tirgus tendences, kas bija labvēlīgas gan akciju, gan obligāciju tirgiem.** Finanšu tirgi pozitīvi reaģēja uz progresa panākšanu ASV-Ķīnas tirdzniecības sarunās, kā arī uz centrālo banku paziņojumiem saistībā ar monetāro politiku. Pārskata ceturksnī konservatīvo plānu ienesīgums bija robežās no 1% līdz 3.6%, sabalansētajiem plāniem tas bija no 3.8% līdz 5.8%, savukārt aktīvajiem – no 3.9% līdz 12.2%.
- Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi turpināja samazināties** līdz ar izmaiņām valsts fondēto pensiju likumā, kas stājās spēkā 2018. gada 1.janvārī, nosakot zemāku maksimāli piemērojamo komisijas maksu. Pārskata ceturksnī konservatīvajiem plāniem ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem samazinājās līdz 0.45%, sabalansētajiem – līdz 0.5%, savukārt aktīvajiem līdz 0.47%.
- Ieguldījumu plānu ieguldījumu politika kopumā saglabājās konservatīva, tomēr turpinājās tendence vairāk ieguldīt finanšu instrumentos ar augstāku potenciālo ienesīgumu.** Kopējā ieguldījumu plānu portfelī samazinājās parāda vērtspapīru īpatsvars, savukārt pieauga ieguldījumu fondu apliecību īpatsvars, marta beigās sasniedzot 51.6% (t.sk. lielākā daļa jeb 51% fokusējās uz kapitāla vērtspapīriem un 43% – uz fiksēta ienākuma instrumentiem). Otrs lielākais īpatsvars kopējā ieguldījumu portfelī bija parāda vērtspapīriem (39%), no kuriem 63% bija valsts emitētie vai garantētie vērtspapīri, kuru īpatsvaram ir tendence samazināties, t.i. pieaug komercsabiedrību emitēto parāda vērtspapīru īpatsvars. Marta beigās 79% no parāda vērtspapīriem bija ar investīciju līmeņa kredītreitingu.
- Latvijā veikto ieguldījumu īpatsvars turpināja samazināties – jauni ieguldījumi pārsvarā tika veikti ārpus Latvijas.** Latvijā ieguldīto līdzekļu apmērs marta beigās sasniedza 677.4 milj. eiro jeb 17.3% no kopējiem ieguldījumiem (t.sk. 301.6 milj. eiro bija ieguldīti valsts emitētajos vai garantētajos vērtspapīros, 71.4 milj. eiro – komercsabiedrību parāda vērtspapīros, 3.3 milj. eiro – akcijās, 39 milj. eiro – ieguldījumu fondos, 29.4 milj. eiro – Latvijas riska kapitāla tirgū, savukārt 232.8 milj. eiro bija izvietoti kredītiestādēs). No visiem ārvalstu ieguldījumiem 93% bija izvietoti Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs, t.sk. lielākā daļa Īrijā, Luksemburgā un Lietuvā.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

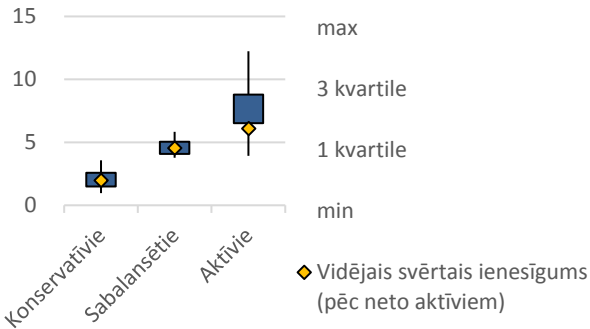
Neto aktīvi, milj. eiro

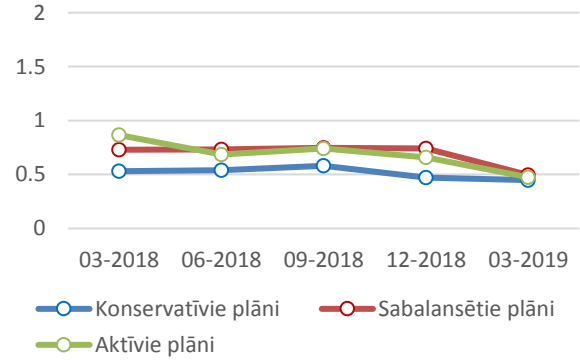
Iemaksas ieguldījumu plānos kopš gada sākuma (milj. eiro)

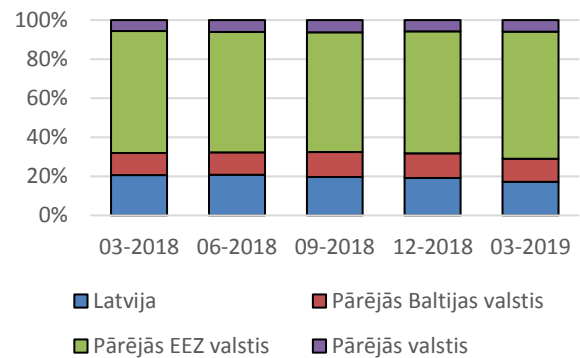
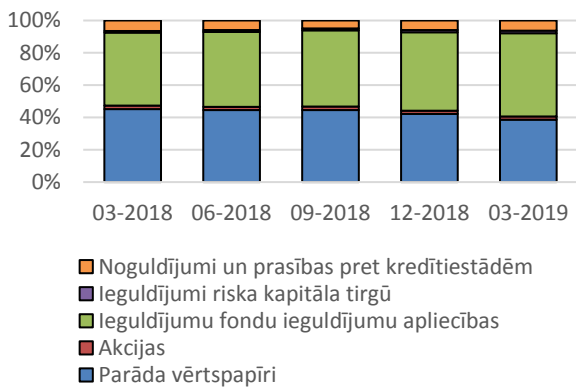
Ieguldījumu plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)

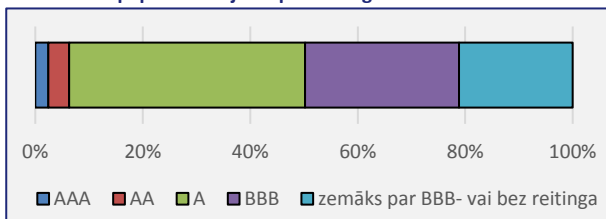
Pārvaldīšanas izdevumi (analizēti, % no neto aktīviem)

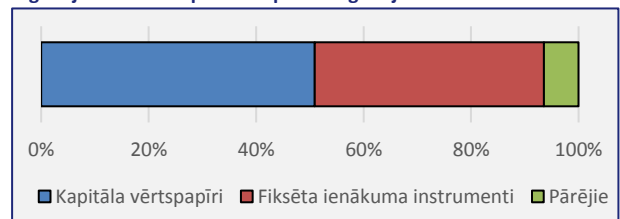
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā (%)

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.03.2019, datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

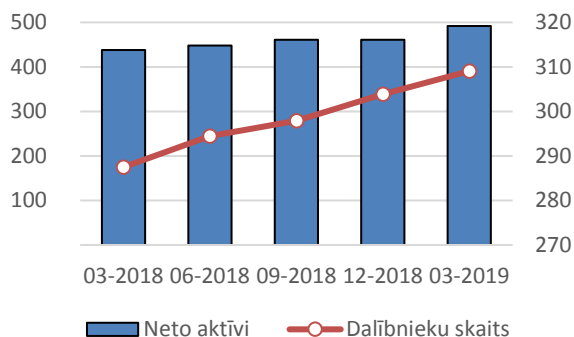
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2018	2019. g. 1.cet.	Izmaiņas
Pensiju fondu skaits	6	6	-
Pensiju plānu skaits	18	18	-
Dalībnieku skaits	303 849	309 057	↑
Neto aktīvi (milj. eiro)	461.3	491.9	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	-5.1	4.9	↑
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	1.4	1.1	↓

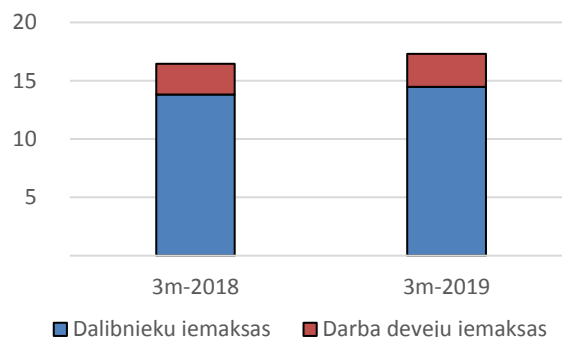
- Turpina pieaugt gan iedzīvotāju, gan darba devēju aktivitāte attiecībā uz iemaksu veikšanu pensiju sistēmas 3.līmenī.** 2019. gada pirmajā ceturksnī pensiju plānos kopumā tika iemaksāti 20.5 milj. eiro, t.i. par 24% vairāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni dalībnieku iemaksas pieauga par 4.9%, darba devēju iemaksas - par 7%, savukārt nozīmīgu pieaugumu kopējās iemaksās veidoja solidaritātes nodokļa daļas par 2018. gadu ieskaitīšana pensiju sistēmas 3. līmenī. Kopējais pensiju plānos uzkrātais kapitāls marta beigās sasniedza 491.9 milj. eiro, ceturkšņa laikā pieaugot par 6.6%. Turpināja pieaugt arī privāto pensiju plānu dalībnieku skaits, marta beigās sasniedzot 31.8% no Latvijas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.
- Pozitīvās tendences finanšu tirgos atspoguļojās arī pensiju plānu darbības rezultātos** un vidējais pensiju plānu ienesīgums 2019. gada pirmajā ceturksnī bija 4.9% (individuāliem plāniem robežās no 0% līdz 11.2%).
- Lai saglabātu konkurētspēju, pārvaldnieki samazināja pārvaldīšanas izdevumus arī privātajiem pensiju plāniem,** lai gan likumdošanas izmaiņas, kas noteica jaunus griestus attiecībā uz maksimālajām komisijas maksām, attiecas tikai uz pensiju otrā līmeņa plāniem. Tādējādi administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem ceturkšņa laikā samazinājās no 1.4% līdz 1.1%, ko ietekmēja pārvaldīšanas izdevumu attiecības pret neto aktīviem samazinājums no 0.7% līdz 0.5%.
- Privāto pensiju plānu ieguldījumu struktūra ceturkšņa laikā būtiski nemainījās.** Vairāk kā pusi jeb 53% no pensiju plānu portfeļa veidoja ieguldījumu fondu apliecības (t.sk. 52.5 % fokusējās uz ieguldījumiem kapitāla vērtspapīros un 41.2% – uz ieguldījumiem fiksēta ienākuma instrumentos). Ceturkšņa laikā pieauga prasību pret kredītiestādēm īpatsvars, pārskata perioda beigās sasniedzot 9.1%. Salīdzinājumā ar 2018. gada beigām nedaudz samazinājās parāda vērtspapīru īpatsvars, marta beigās sasniedzot 35.3%. Parāda vērtspapīru struktūrā turpinās tāda tendence kā komercsabiedrību emitēto parāda vērtspapīru īpatsvara pieaugums, marta beigās sasniedzot 43.3%. Parāda vērtspapīru ar investīciju līmeņa kredītreitingu īpatsvars ceturkšņa laikā nedaudz pieauga, proti, 1. ceturkšņa beigās 80.8% no parāda vērtspapīriem bija ar investīciju līmeņa kredītreitingu.
- Latvijā veikto ieguldījumu apmērs kopš gada sākuma pieauga** par 7.8 milj. eiro, marta beigās sasniedzot 95.6 milj. eiro, un pārskata perioda beigās šo ieguldījumu īpatsvars kopējā portfelī veidoja 19.4%. Ieguldījumi pārējās EEZ valstīs veidoja 78.2% no visiem ieguldījumiem.

Privāto pensiju fondu darbība

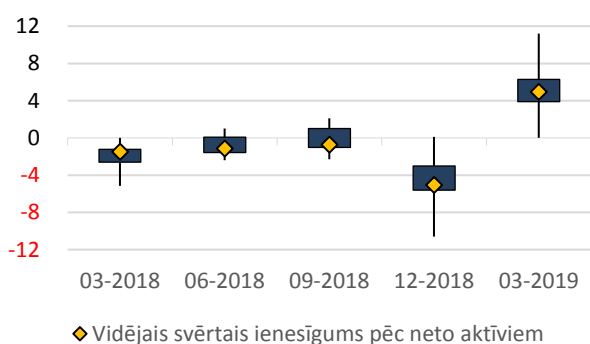
Neto aktīvi, milj. eiro

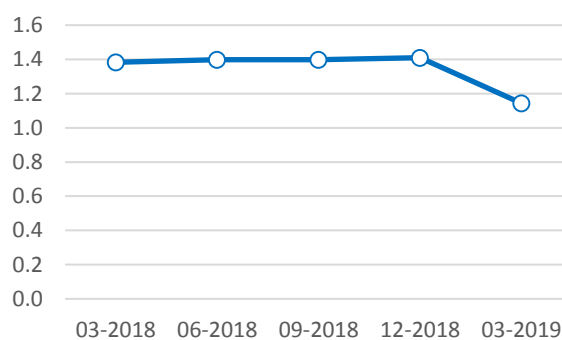
Iemaksas pensiju plānos, milj. eiro

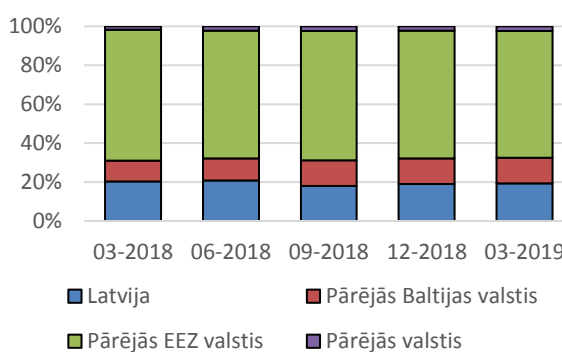
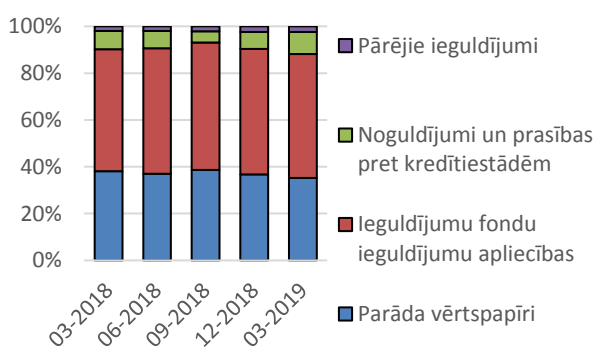
Pensiju plānu inesīgums kopš gada sākuma (%)

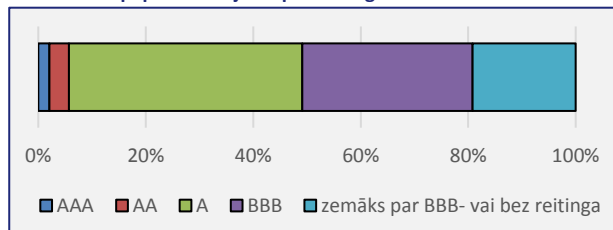
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi (anualizēti, % no neto aktīviem)

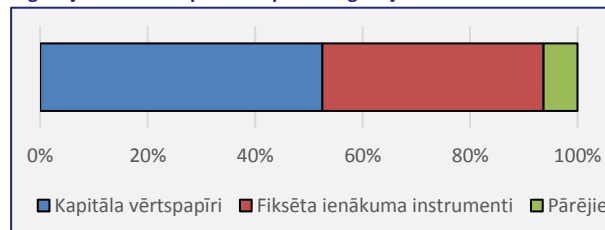
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā (%)

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.03.2019, datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

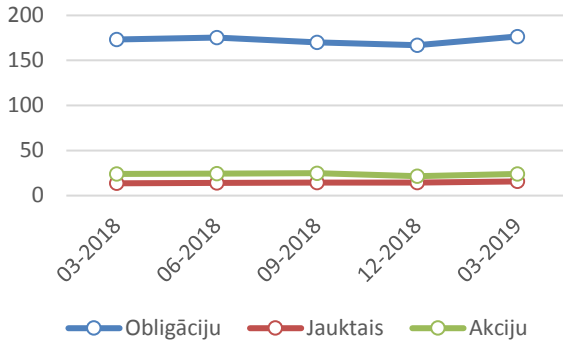
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2018	2019. g. 1.cet.	Izmaiņas
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	11	11	-
Ieguldījumu fondu skaits	23	24	↑
Ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	203.1	216.2	↑
Obligāciju fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-0.06	5.9	↑
Jaukto fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-3.6	7.5	↑
Akciju fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-9.0	12.7	↑
Obligāciju fondu pārvaldīšanas izdevumi, %	1.3	1.3	-
Jaukto fondu pārvaldīšanas izdevumi, %	1.5	1.4	↓
Akciju fondu pārvaldīšanas izdevumi, %	1.9	1.9	-

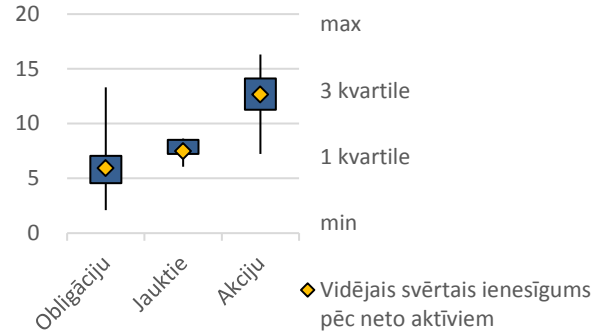
- 2019. gada pirmajā ceturksnī finanšu tirgi atguvās pēc gada nogalē piedzīvotajiem lielajiem kritumiem un ieguldījumu fondu aktīvi ceturkšņa laikā pieauga par 6.5%**, marta beigās sasniedzot 216.2 milj. eiro un atgriezoties 2017. gada beigu līmenī. Obligāciju fondu aktīvi ceturkšņa laikā pieauga par 5.8%, jaukto fondu aktīvi – par 7.6%, savukārt akciju fondu aktīvi – par 10.9%.
- Visi ieguldījumu fondi pārskata ceturksnī darbojās ar pozitīvu ienesīgumu, atspoguļojot labvēlīgās tendences finanšu tirgos.** Gan obligāciju tirgi, gan akciju tirgi pozitīvi reaģēja uz centrālo banku dotajiem signāliem attiecībā uz to plānoto monetāro politiku. Savukārt progresa panākšana ASV-Ķīnas tirdzniecības sarunās veicināja būtisku cenu pieaugumu akciju tirgos, piemēram, gan Eiropas, gan ASV, gan pasaules akciju indeksi ceturksnī noslēdza ar kāpumu, kas procentuālā izteiksmē sasniedza divciparu skaitli. Obligāciju fondu triju mēnešu ienesīgums bija robežās no 2.1% līdz 13.3%, jauktajiem fondiem – robežās no 6.1% līdz 8.6%, savukārt akciju fondiem – no 7.2% līdz 16.3%.
- Ieguldījumu fondu ieguldījumu politika fokusējās uz korporatīvajiem parāda vērtspapīriem augsta ienesīguma/augsta riska (*high yield*) segmentā.** Ieguldījumu fondu sektorā lielāko tirgus daļu ieņēma obligāciju fondi, tādējādi arī to kopējā vērtspapīru portfelī dominēja parāda vērtspapīri (83%) no kuriem 72% bija ar reitingu zem investīciju līmeņa (t.i. zem BBB-) vai bez reitinga. Savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības (lielākā daļa no kurām fokusējās uz kapitāla vērtspapīriem), kā arī akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu kopējā portfelī veidoja attiecīgi 13% un 4%.
- Ieguldījumu fondu portfeļa ģeogrāfiskajā izvietojumā pārskata ceturksnī būtisku izmaiņu nebija.** Nedaudz samazinājās ieguldījumu īpatsvars EEZ valstīs, marta beigās sasniedzot 44.4% no kopējiem ieguldījumiem, savukārt ieguldījumu īpatsvars NVS valstīs praktiski nemainījās, saglabājoties 8% līmenī un pārējās valstīs tas nedaudz pieauga, sasniedzot 46.7%.

leguldījumu fondu darbība

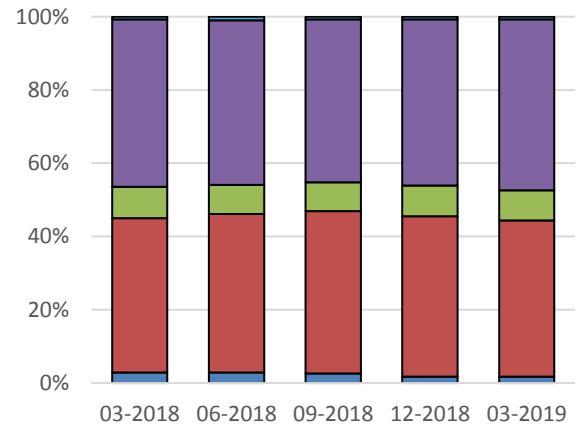
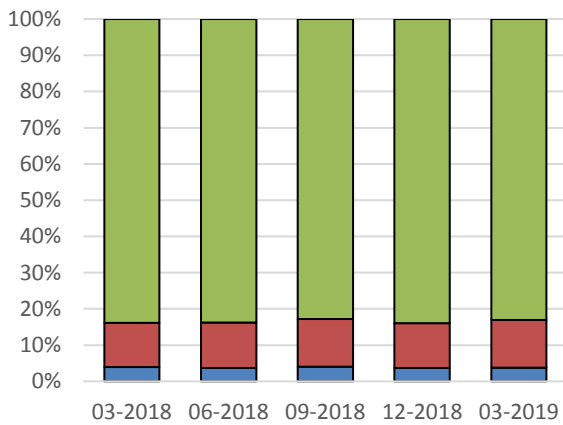
Aktīvu dinamika, milj. eiro

Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma (%)

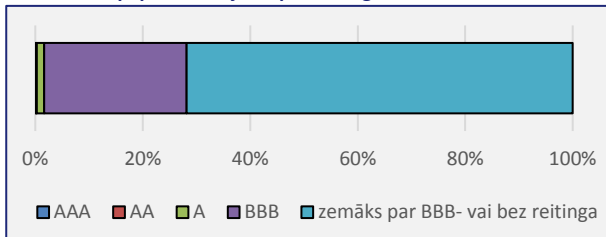
leguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā (%)

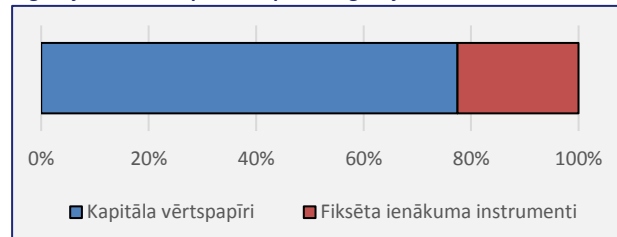
- Akcijas
- Ieguldījumu fondi
- Parāda vērtspapīri

- Starptautiskās finanšu institūcijas
- Pārējās valstis
- NVS valstis
- Pārējās EEZ valstis
- Latvija

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.03.2019, datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

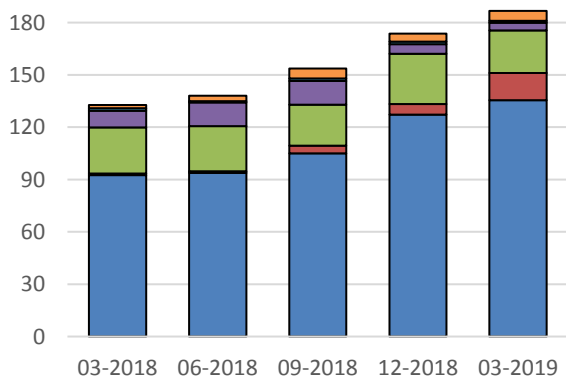
ALTERNĀTĪVO IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2018	2019. g. 1.cet.	Izmaiņas
Fondu pārvaldnieku skaits	20	20	-
Fondu skaits	30	29	↓
Fondu aktīvi (milj. eiro)	173.8	186.7	↑
Fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	1.0	1.9	↑

- Pārskata ceturksnī alternatīvo ieguldījumu fondu aktīvi pieauga** par 7.4%, marta beigās sasniedzot 186.7 milj. eiro. Nekustamā īpašuma ieguldījumu stratēģijas fondu aktīvi samazinājās par 1.5%, pārskata perioda beigās sasniedzot 54.9 milj. eiro. Savukārt līdz ar jaunu investīciju veikšanu uzņēmumos privātā kapitāla ieguldījumu stratēģijas fondu aktīvi pieauga par 11.7%, marta beigās sasniedzot 131.8 milj. eiro.
- Alternatīvie ieguldījumu fondi ieguldījumus galvenokārt veica uzņēmumu kapitāldaļās.** Lielāko daļu no kopējiem alternatīvo fondu aktīviem veidoja uzņēmumu kapitāldaļas (135.4 milj. eiro) un aizdevumi (24.5 milj. eiro).
- Alternatīvie ieguldījumu fondi fokusējās uz ieguldījumiem vietējā tirgū, tomēr to īpatsvaram ir tendence sarukt.** Marta beigās 67.8% no alternatīvo fondu aktīviem bija ieguldīti Latvijā, 21.2% Igaunijā un 10.3% Lietuvā (2018. gada beigās attiecīgi – 72%, 14% un 14%).

Aktīvu dinamika, milj. eiro

- Pārējie aktīvi
- Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi
- Ieguldījumu īpašums
- Aizdevumi
- Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm
- Uzņēmumu kapitāldaļas

Aktīvu valstu dalījumā pārskata perioda beigās, %

